

Bosch van Rosenthal Jr. Die laatste was van de lente van '43 af bij de Zwitserse Weg ingeschakeld geweest. Via die route werd alles wat de groep verzamelde, naar Zwitserland gezonden.¹ Deze groep kreeg geen zendverbinding.

Wie wél zendverbinding kreeg, was ir. Tromp. Wij noemden hem al als de man die financiële steun verleende aan de Geheime Dienst Nederland (Iansen, Schoemaker). Maar daarmee was Tromps activiteit niet uitgeput. Op grond van zijn positie bij Philips (de fabriek voor radiobuizen stond er onder zijn leiding) kon hij niet alleen belangrijke economische gegevens verzamelen maar was hij ook in staat, clandestien apparatuur toe te spelen aan organisaties die een 'binnenlands' radionet wilden opbouwen. Dat deed de OD in de vorm van de door Jan Thijssen geleide Radiodienst en toen in de loop van '43 de banden tussen Thijssen en Six verbroken werden (wij zullen dat nog in dit hoofdstuk beschrijven), liet Six een nieuw radionet vormen waarbij Tromps hulp van veel belang was.

In 1942 was Tromp naar wegen en middelen gaan zoeken om rechtstreeks met Londen in contact te komen. Het beste leek hem, een vertrouwd persoon in opdracht van Philips naar Zweden te sturen (Philips had er een eigen fabriek voor radiobuizen); die man zou daar dan met de Nederlandse geheime dienst contact kunnen opnemen om vervolgens even legaal als hij gekomen was, naar Nederland terug te keren. Tromp koos voor die missie een van zijn assistenten uit, W. Schreinemachers, maar het nam veel tijd voor hij bij de Duitse *Verwaltung* van Philips verlof losgepeuterd had voor Schreinemachers om z.g. als nieuwe medewerker naar de fabriek in Zweden te mogen vertrekken; dat vertrek werd voorbereid in samenwerking met de waarnemend OD-commandant in het gewest-Eindhoven, ir. G. H. Thal Larsen, die ook bij Philips werkzaam was. In mei '43 was het zo ver: Schreinemachers ging naar Zweden en stelde zich daar, hoogst voorzichtig uiter-aard, met de Nederlandse legatie in verbinding. Toevallig bevond Somer zich toen in Stockholm. Deze stelde Schreinemachers voor, met hem naar Londen te gaan. Daar zat een risico in: als de *Abwehr* in Zweden er achter zou komen dat Schreinemachers naar Engeland vertrokken was, zou de mogelijkheid van diens legale terugkeer verspeeld zijn. In overeenstemming met wat Thal Larsen hem tevoren gezegd had, eiste Schreinemachers een ministeriële opdracht. Die kreeg hij. Hij volgde Somer naar Londen. Maar wat gevreesd was, geschiedde: Schreinemachers vertrek drong tot de *Abwehr* door en hij kon, althans via Zweden, niet terug. Dan maar als geheim agent!

¹ Dat waren de z.g. BR-stukken. 'BR' was afkorting van 'Blaauw-Rinus'. 'Blaauw' was een van de illegale namen van Koch, 'Rinus' een aanduiding die in '42-'43 voor de 'Dienst-Wim' gebruikt was.